

Uredništvo:
Schillerjeva cesta šte. 3,
na dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun
nedelj in praznikov ob 4. uri
popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri
dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne
sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uva-
žujejo.

NARODNI

DNEVNIK

Upravišstvo:
Schillerjeva cesta šte. 3.

Naročnina znaša za avstro-
ogerske dežele:

celoletno . . . K 25.—

polletno . . . K 12.50

četrtletno . . . K 6.30

mesečno . . . K 2.10

Za Nemčijo:

celoletno . . . K 28.—

za vse druge de-

žele i. Ameriko K 30.—

Naročnina se pošilja vnaprej.

Za oglase (inserte) se

plačuje od četrstopne

petit vrste po 12 h, za

večkratni natis primeren

popust.

Posamezna šte. stane 10 h.

Štev. 286.

Telefonska številka 65.

Celje, v sredo, dne 15. decembra 1909.

Čekovni račun 48.817.

Leto I.

Neverjetna iznajdba mari- borskih Nemcev.

Že leta in leta se rabijo pri vseh avstrijskih narodnih obrambni koleki in sicer zlasti pri šolskih družbah. N. pr. pri šulferajnu nemške znamke in koleki, pri Ciril-Metodovi družbi podobni v slovenske šolske svrhe, jednako pri Čehih itd. Nikdar pa še poštanim uradom ni prišlo na misel izpodtikati se nad temi koleki. Naenkrat je „germanski“ poštni urad v Mariboru iztuhlal nevarnost teh kolekov in znani so nam sedaj že štirje slučaj, da je mariborska pošta izključila iz prometa pošiljkatve s slovenskim narodnim kolekom, sklicujoč se na neko odredbo poštnega ravnateljstva šte. 99.744/III, ki pravi, da se politično-demonstrativne znamke morajo izključiti od poštnega prometa. Silijo nam ostre besede v pero, a vzdržimo se danes daljnih izvajanj ter pričakujemo, da bodo pritožbe na poštno ravnateljstvo in trgovsko ministerstvo dosegle mirnim potom, da se tak nečuvnen škandal v prihodnje prepreči. C. kr. pošta se nima nič brigati za to, kaj se prilepja na tiskovine in sicer na prostoru, ki je določen za privatno korespondenco. Postopanje c. kr. poštnega urada v Mariboru je sposobno slovensko šolsko družbo oškodovati na njenih dohodkih in bi morali proti takemu postopanju, če bi se odbila naša pritožba tudi na višjih mestih, najodločnejše nastopati. — Narodni kolek z znakom „20. IX. 1908“ in „Ptuj“ ima za Slovence sicer važen pomen, toda c. kr. poštnega urada prav nič ne briga, ako se s tem oživlja spomin Slovencev na važne dogodke in se skuša pridobiti naši šolski družbi pri požrtvovalnih narodnjakih prispevke z nakupovanjem kolekov. Javna oblast je dovolila prodajanje teh kolekov in je nečuvno, ako se meša tukaj c. kr. pošta, ki ima čisto drug delokrog, v to zadevo. C. kr. okrožno sodišče je z razsodbo z dne 24. junija 1909 opr. šte. Bl 209/9, kakor smo to svoj čas že poročali, razsodilo, da niti v tem ni videti kakenga kaznjivega ali nedopustnega dejanja, ako se v vlogah na javne oblasti prilepajo narodni kolki. Menimo, da bo odločujočim krogom pri poštne ravnateljstvu in trgovskem ministerstvu ta migljaj zadostoval. Menimo tudi, da bo tudi c. kr. finančno ravnateljstvo v Mariboru, ki si hoče pridobiti z gonjo zoper slovenske narodne koleke zasluge, istotako izprevidelo, da ima še kaj pametnejših poslov, nego nadlegovanje strank, kakor se je v zadnjem času zgodilo v enakem slučaju v Šmarju pri Jelšah, kjer se je pošiljatelj poštne prostega uradnega pisma zasliševalo zaradi prikrajšanja erarja s tem, da je na poštne prosto pošiljatev prilepil tudi narodni kolek, kateri pa kot tak ni poštne prost. Če javni uradi mislijo, da jim take šale na ugledu koristijo, je to njihova stvar. Mi se radi tega ne bomo razburjali, ampak samo čakamo, ali se bode našla vendar odločna beseda na odločnih mestih, da se

taki poskusi enkrat za vselej temeljito iztrebijo. Vsled prošnje nekaterih naših naročnikov v Mariboru objavljamo v zadevi zloglasnega preganjanja slovenskih narodnih kolekov pri mariborski pošti sledeč poziv na c. kr. trgovsko ministerstvo in poštno ravnateljstvo:

Visokemu trgovinskemu
ministrstvu!

1. C. kr. poštni urad v Mariboru ob Dravi, mesto, izključuje od prometa vse one pošiljke, koje so opremljene z narodnim kolekom „Ptuj“, katerega je založila Družba Ciril-Metoda in je prodaja dotičnega kolka vladno dovoljena.

2. Nadalje zahteva navedeni urad kazenski porto tudi, če je narodni kolek prilepljen na mesto, koje je za korespondenco določeno (pri novih dopisnicah tudi na prvi strani) toraj za privatno porabo!

3. Trgajo se narodni kolki pri tem uradu samovoljno, a po čegavem naročilu?

4. Kako se glasi naredba poštnega ravnateljstva št. 99.744/III v Gradcu, navedena na vrnjeni dopisnici od poštne urada Maribor ob Dravi I. potrjena z uradnim pečatom in podpisom?

5. Hoče li slavno trgovsko ministerstvo navedeno zadevo preiskovati po nepristranskem zastopniku in takoj ukreniti, da se tako protipostavno postopanje iz gole narodne mržnje enkrat za vselej ustavi?

Prizadeti mariborski Slovenci.

(Vrnjene listine leže pri nas v uredništvu.)

Za majhna mesta in trge.

V državnem zboru se je ustanočila prosta zveza poslancev iz malih mest in trgov. Pokazalo se je namreč zadnja leta, da se vlada z drugimi merodajnimi krogi vred ni prav nič ozirala na manjša mesta in trge, dasiravno se je finančno stanje teh krajev neprestano slabšalo. Nasprotno: država je od njih zahtevala in še zahteva sedaj vedno in vedno več in povišuje s tem upravne izdatke malih mest in trgov na naravnost nečuvnen način. Dala pa za vse to država ni ničesar. Davčno se te kraje obtežuje vedno bolj in k temu še pridejo visoki izdatki za šole, ubožce, zdravstvene naprave in druge moderne, naravno utemeljene uvedbe kakor so vodovodi, kanalizacija, razsvetljava, zboljšanje prometnih razmer itd. Statistika dolgov naših malih mest in trgov in pa pregled občinskih doklad bi nudil prav žalostno sliko, a dokazala bi vladi in zakonodajnim zastopstvom, katera iščejo tod samo denarja, da bode treba i tu primerne pomoči in reforme. Obljubljene popusti pri hišnonajemninskem davku so smešno majhni in se jih mora poprej imenovati zasmehljivo napitnino ko pa pomoč, katera se mora resno vzeti vpoštev.

Davkoplačevalci v malih mestih in trgih gotovo nikomur ne zavidamo državnih podpor — a za nas se mora tudi nekaj storiti! Mislimo, da bi se

moral za te kraje ustanoviti poseben asanacijski fond, ki bi služil za javne naprave. Izven tega bi morala država skrbeti s posebnimi prispevki, da bi majhna mesta in trgi lažje nosili izdatke za policijo, zdravstvo, šole, za delo v prenešenem delokrogu občinskih uradov itd. Danes leži vse to na ramah meščanskih in trških davkoplačevalcev — oziroma na njihovih očinah, ki ležejo vsled tega vedno bolj v dolgove. — Zato je le pozdravljati idejo proste zveze deželnozborskih poslancev iz malih mest in trgov. Upamo, da bodo tam tudi zastopniki spodnještarskih mest in trgov storili svojo dolžnost.

Politična kronika.

a Boj za pooblastilni zakon. Vsa pogajanja med vlado in parlamentom so se osredotočila sedaj okrog pooblastilnega zakona za trgovsko pogodbo z Rumunijo, Turčijo, Bulgarijo, Srbijo in Črnogoro ter z nekaterimi prekomorskimi državami v prvi vrsti z Argentinijo. Že poleti se ni posrečilo tega pooblastilnega zakona, ki ima sicer to slabost, da bi se raztezal na celih 9 let, spraviti pod streho. Takrat se uprli proti njemu agrarci vseh narodov. Isti prizor se je ponovil sedaj. Rusini so začeli obstrukcijo, a moralčno jih podpirajo agrarci vseh narodov. V prvi vrsti gre sedaj za trgovsko pogodbo z Rumunijo, katera je že sklenjena in jo mora le še odobriti avstrijski parlament. Ta pogodba je zelo važna za našo industrijo in trgovino: l. 1908 je znašala vrednost avstrijskega izvoza v Rumunijo 98 milj. kron. Vlada je ponudila agrarcem velike kompenzacije za odobrenje pooblastilnega zakona, da bi jih tako odškodovala za škodo, katero bi morebiti trpeli vsled itak močno omejenega uvoza balkanske živine in mesa iz Argentinije. V posebni postavi ponuja agrarcem 54 milijonov kron v 9 letnih obrokih po 6 milj. kron; 1 milijon bi se porabil letno za organizacijo prodaje živine, torej za osrednjo posredovalnico, za sejme, za olajšave pri izvozu itd.; 5 milj. bi se pa letno razdelilo med živinorejce za premije, za olajšave pri nakupu krmil, za pašnike in živinorejske zadruge itd. Agrarci pravijo, da dovolijo le trgovsko pogodbo z Rumunijo a proti povišanju subvencije; vlada pa hoče imeti celi pooblastilni zakon — a je pripravljena za višjo odškodnino.

a Iz državnega zbora. Zadnja večerajšnja poročila pravijo, da so Rusini pripravljene opustiti obstrukcijo. Vršile so se med Rusini, Poljaki in vlado konference, v katerih se je Rusinom obljubila izpolnitev nekaterih želj. Včeraj so Rusini le zagadali še nadaljevali obstrukcijo, da dobe čas za pogajanja. Njihovi nujni predlogi so bili seveda odklonjeni. Danes se prične najbrž prvo čitanje pooblastilnega zakona. Kaj poreče k temu Slovanska jednota, ki je odločilno sejo glede položaja in svojega konečnega stališča k temu za-

konu in začasnemu proračunu preložila se še ne ve.

a Iz „Slovanske jednote“ poroča koresp. „Centrum“ z dne 14. decembra sledeče: V Slovanski jednoti se danes ni ničesar novega sklenilo razun, da se bode brez večjega odpora pripustilo prvo čitanje pooblastilnega zakona. V jutrišnji seji parlamentarne komisije v Slov. jednoti utegne priti do važne politične debate. Težišče jednotine politike leži prej ko slej v klubu čeških agrarcev, ki zahtevajo od vlade decidirano izjavo, da se bode ministerstvo v najbližnjem času preosnovalo na temelju popolne paritete med nemškimi in slovenskimi ministri izvzemši ministersk. predsednika in ministra za dež. brambo. S posredovanjem Glombinjskega obljublja Bienenrth preosnovo vlade, ako bodo dovoljene do praznikov državne neobходимosti in se bodo stranke zedinile glede delovnega programa. Paritete noče Bienenrth priznati kot načela, obljublja pa, da hoče Slovanski jednoti v kaki obliki ustreči. Tozadevna pogajanja se nadaljujejo.

Drobne politične novice.

Opravišniški odsek v državnem zboru je sklenil pomnoženje podpredsedniških mest od 5 na 7. S tem pridejo v predsedstvo tudi Rusini in Italjani. — Draginjski odsek je izvolil za predsednika posl. Hribarja — odsek za ureditev gospodarskega razmerja z Ogrsko pa za podpredsednika posl. dr. Ploja.

Proračunski odsek je odobril zakonski načrt za kontingentiranje špirta in začel razpravo o začasnem proračunu.

Operacija belgijskega kralja se je ugodno izvršila, a ga je zelo oslabila. Kralj je izrazil željo, da vidi svoji hčeri Štefani in Lujzo.

Pri municipalnih volitvah na Španskem so doživeli klerikalci strašen poraz. V Madridu in vseh večjih mestih so na celi črti zmagali liberalci in republikanci.

Dnevna kronika.

o O procesu Friedjung. Vse hrvatsko oporbeno časopisje si je edino v tem, da baron Chlumecky glede Supila in v zadevi onih 200 K ni resnice izpovedal, ampak da je pod prisego krivo izpovedal. Tudi vse veliko svetovno časopisje (izven avstrijskih nemških, od vlade podkupljenih!) soglasno piše, da je bilo vse to pripravljeno, inscenirano, ker se hoče Supila, najnadarnejšega in najrealnejšega hrvatskega politika, moralčno in politično ubiti. Postopanje predsednika sodišča Wacha minolo soboto je bilo tako, da je moral vsak, ki le količak ima pojma o političnih intrigah, videti: za celo komedijo, ki bi naj za Supila postala tragedija, stoji Aehrenthal, pod njegovo zaščito je Chlumecky krivo prisegel, da pokoplje Supila in zlomi moč hrvatsko-srbske koalicije. Supilo ponovno pod častno besedo izjavlja, da je laž, kar je rekel Chlumecky, in stoji si nasproti dve dijametralno si

nasprotni trditvi. Komu naj bolj verjamemo? Supilu ali Chlumeckemu? — Kdo pa je Chlumecky? V „Pokretu“ ga opisuje dr. Mat. Lisičar s svojim podpisom 1.) kot denuncijanta. Ko je služil svoj čas kot koncipist v Dalmaciji, se je najprej začel vsiljevati ženi takratnega dalmatinskega guvernerja Davida, ki ga je pa, ker je spoznala njegove namene, odločno odstranila iz svoje bližine. Teda je Chlumecky denunciral njenega moža in današnjega dalmatinskega namestnika Nardelija, češ da konspirira s Črno goro in imata ž njenimi odposlanci sestanke. Na Dunaju so spočetka vse verjeli, a po preiskavi je stvar zaspala, in koliko se je dalo na Chlumeckega denunciacijo, kaže dejstvo, da je Nardeli danes — namestnik Dalmacije. 2) Opisuje dr. Lisičar Chlumeckega kot pustolovca in zapeljivca omoženih žen. Zapeljal je ženo grofa Kaboge v Dubrovniku, obečal ji ženitev, pobegnila sta, žena je v Rimu izposlovala dovoljenje, da se sme s Chlumeckim poročiti, tedaj pa je — zmanjkalo Chlumeckega. In človeku takega značaja naj več verjamemo nego Supilu, čegar celo življenje leži pred nami kot odprta neomadeževana knjiga? Čingrija, častni starina med hrvatskimi politiki v Dalmaciji, izjavlja v časopisu, da je bilo Supilovo delovanje v Dubrovniku odprta knjiga, da je bilo pisanje v „Crveni Hrvatski“, ki jo je urejeval Supilo, pred prihodom Chlumeckega isto kakor po njegovem prihodu in popolnoma enako do odhoda Supilovega v Reko. — Čingrija odločno izključuje vsak upliv Chlumeckega na Supila in pisanje lista.

V pondeljek je Supilo podal dokaze za lažnjivost Chlumeckega izpovedbe in predlagal tozadevne priče. Govoril je tako mirno in dostojanstveno, da je vse občinstvo in da so posebej vsi neodvisni časnikarji dobili utis o popolni intaktnosti Supilovi. Supilo je dokazal, da je Chlumecky, ki je čital pred poroto neko Supilovo njemu svoj čas poslano pismo, del tega pisma falzificiral ter mu tako dal popolnoma drugi smisel. To razkritje je vzbudilo v porotni dvorani velike senzacijo.

Še večji udarec pa so doživeli Friedjung in njegova čedna družba včera, ko je bil zaslisan predsednik „Slovenskega Juga“ v Belgradu, slavni profesor dr. Markovič. Najprej je dr. Friedjung podal značilno izjavo, da je dobil dokumente od gotove osebe (imenovali je ni hotel!) Izbralo se je njega, da obelodani te stvari, ker se je hotelo pod njegovim imenom dati odkritju večjo važnost (!). Priznava, da bi ne bil članka obelodanil, da ni bilo vojskine nevarnosti! Dr. Markovič izpove glede vseh od Friedjunga predloženih zapisnikov o sejah „Slov. Juga“, da so neresnični, sami falzifikati, ker sej, o katerih govore ti zapisniki, sploh nikdar ni bilo. Dokazuje to za vsak dokument posebej. Tako n. pr. govori dokument št. XIII. o neki seji 3. nov., ko njega sploh ni bilo v Belgradu, ampak je bil v Berlinu, in vendar je podpisan na protokolu. V dokumentu 23. se govori istotako o neki seji v času, ko je on bil v Berlinu, in vendar stoji v zapisniku, da je on v seji celo govoril.

Razkritja dr. Markoviča so vplivala na obtožence naravnost maščevalno.

O nadporočniku Hofrichterju. — Vesti, da bi bilo vojaško sodišče našlo novo sled za storilcem, se ne potrjujejo, tudi ne išče naravnost kakega komplica, kajti o tatvini cijankalija je dokazano, da se je izvršila pred osmimi leti. Takrat so našli tata, a postopanje proti njemu so ustavili. Te dni bode vojaško sodišče zaslišavalo še razne priče, med njimi oficirja iz generalnega štaba, kateri je bil spravlil zadevo z Chales-Francis-pismi na dan. Mader je omenjenemu namreč pravil o pismu in prašku in ko je naglo umrl, je oni oficir gen. štaba zadevo prijavil, na kar so se še drugi oglašili, da so dobili enaka pisma s tako vsebino. — Oblasti še vedno dobivajo pisma brez podpisa in s podpis, v katerih se jim naznanja, kdo bi znal biti morilec, vendar pa niso te prijave take, da bi se moglo kaj gotovega reči.

O Nova oprema infanterije in lovskih čet je dokončana. Vsak infanterijski in lovski bataljon ima štiri telefonske postaje in štiri magnetske telefone za improvizirane govorilne po-

staje z nad 6 km dolgim vodom. Razven tega imajo take čete 16 signalnih postaj s prapori, s petrolejkami za po noči in 4 postaje z acetilenkami.

O Naslednik stotnika Maderja, ki je požrl dve kroglici cijankalija, je postal v generalnem štabu Vikt. Gergő iz Olomuca.

O Češki uspeh na Tešinskem. Občino Peterwald na Tešinskem v Šleziji so pred 12 leti dobili rudniški nemški baroni s pomočjo domačih renegatov v svoje roke. Delali so na vse kriplje, da občino ponemčijo. Ravnokar so hoteli zidati nemško šolo. V tem pa so prišle občinske volitve, pri katerih so Čehi v zvezi z domačimi Poljaki zmagali v III. in II. razredu in tako vrgli nemško gospodstvo.

O Novi ameriški novci. V ameriških združenih državah so prišli v promet novi novci po „1 cent“. Ti novci imajo podobo bivšega ameriškega predsednika Lincolna, dočim niso imeli dosedaj novci drugega emblema, nego glavo Indijanca, ali kako podobo predstavljajočo svobodo. To dejstvo je razburilo vse demokrate; in ker je na teh novcih tudi ime graverja, kar je po pravilih zabranjeno, je pričakovati, da vlada umakne novce iz prometa.

Štajerske novice.

d Klerikalno denuncijantstvo. Julija meseca smo enkrat objavili iz graškega „Volksbl.“ bridke tožbe iz slov. klerikalnega tabora, da je Slovenski klub z obstrukcijo prišel v nemilost pri najvišjih krogih. Saj je res tudi nemara sam vrag zmotil klerikalce, ki se navadno kar krivijo same lojalnosti, da so šli obstruirati! Sedaj pa je tako težko stopiti v vladni tabor nazaj — „Slovenec“ je malo preveč pisaril o spremembi sistema in junaškem boju Slovenskega kluba. Pa nekaj se mora storiti — zato je „Slovenec“ začel s Hofmann-Wellenhofom in Wastianom vred denuncirati — slov. naprednjake, da so veleizdajalci! Dobrodošel povod za to mu je Supilova afera v Friedjungovem procesu. Tako početje se samo ob sebi obsoja; pa treba je povedati, da leži v tem denuncijantstvu sistem in namen. Mislimo samo, kako je postopal ljubljanski škof ob lanskih septemberskih dogodkih, kako je pisal letos „Slovenec“ septembra meseca in k temu se pridruži najnovejše denuncijantstvo: klerikalci se z vsemi silami trudijo, da bi vlada njih hlapčevanje nagradila s portfeljem. Denuncijantstvo je grdo sredstvo, vredno in dostojno samo klerikalca — ali finis sanctificat media! To klerikalno pisarenje kaže tudi, zakaj se klerikalci boje ministra krajana! Vlada in Nemci tega nočejo — in to zadoštuje junaškemu Šusteršiču, da se poteguje za prehodni resorni portfelj. „Zveza južnih Slovanov“ naj pazi pri vsakem skupnem delu na to ničvredno bando in naj ona tem doslednejše varuje pravice slovenskega naroda.

d Ljudsko štetje v l. 1910. Razun posl. Robleka se ni zljubilo nobenemu slovenskemu poslancu, da bi se zganil v državnem zboru za odpravo dose-danje Slovanom naravnost škodljive prakse pri ljudskem štetju. Mi se vse premalo zavedamo velikega pomena, katerega imajo rezultati ljudskega štetja za nas v narodnovzgojnem in političnem oziru. Pri ljudskem štetju l. 1900 so razvili Nemci silno agitacijo, da bi zlasti zmanjšali — vsaj na papirju — naše narodne manjšine po spodnještajerskih trgih in mestih. Služinčadi in delavcem se je kratkomalo zapretilo z odpustom, ako bi ne navedli nemščine za občevalni jezik. Naj nam služijo skušnje iz l. 1900 v ponk! Prihodnje ljudsko štetje se naglo bliža in če že družega ni mogoče, naj se vsaj od vseh strani skuša naše ljudi poučiti, kake posledice ima ljudsko štetje in se naj pazi na nemške mahinacije!

O Jugoslovanski minister. „Slovenec“ poroča v včerajšnjem ugodniku, da je misel enega jugoslov. resornega ministra v preosnovanem kabinetu že splošno sprejeta in sicer bi naj bil ta jugoslov. izvenparlamentarni minister slovenski klerikalec. Mi na tem mestu ponovno povdarjamo, da se ne moremo zadovoljiti samo s resortnim ministrom temveč zahtevamo odločno stalno institucijo jugoslovanskega ministra krajana.

z Ptujski obč. svet je zasedel političnega konjička. Naročil je s posebsklepom poslancem Maliku, Wastianu in Marckhlu, naj pod nobenim pogojem ne dopuste preosnove vlade in kompromisa s Slovani, ker bi to na vsak način škodovalo Nemcem. Ornig pozablja, da ga utegne zadeti ista usoda ko litomeriški „Wochenblatt“: Habsburžani si od Ornigov in vsenemških Malikov menda ne bodo dali komandirati, ako uvidijo, da je prememba vlade in sistema nujna potreba monarhije!

v Iz Maribora. Če se opazuje slovensko pismeno občevanje, obide človeka neki grenek občutek, ko vidi, da je marsikatera nemška razglednica z nemškimi znaki obkolekovana, da ostane komaj prostora za naslov, med tem ko je narodni kolek na slov. pismih skoraj bela vrana. In če nosi kaka razglednica tudi tak znak, skoraj gotovo je to požrtvovalnost kakega ubogega dijaka. Kje pa so drugi krogi?

Pisec teh vrstic je prepričan, da to opustitev ni ravno znamenje narodne brezbriznosti, temveč malomarnost naše inteligence, ki ne misli ob priliki na nakup narodnega koleka. Ko je treba odposlati v naglici kako pismo, koleka ni pri rokah.

Če pomislimo, kako velikanske dohodke prinaša kolek „Legi nazionale“, kateri se najde skoraj na vsakem, še tako slabo pisanem laškem pismu, zakaj pa bi mi ne vpoštevali bolj našega narodnega koleka! Dvajset vinarjev ob priliki in deset pisem je obkolekovanih. Če bi to storil vsak narodnjak, bil bi to naravnost narodni zaklad.

Spolnimo toraj tudi v tem oziru narodno dolžnost in ne odpošiljajmo pisem brez narodnega koleka!

O Dr. Ambrožič, predstojnik mestnega urada v Celju, je izvoljen za predstojnika protestantske občine v Celju. Mož je zelo mnogostranski; ta izvolitev mu gotovo služi v zadoščenje za deželnozborski mandat, katerega mu dr. Jabornegg ni hotel nakloniti.

v Pogreba g. Pavla Detička, ki se je vršil včera popoldne v Celju, se je udeležil celjski „Sokol“ z zastavo. Celjsko pevsko društvo z zastavo, za stopniki „Čitalnice“ in drugih narodnih društev ter malodane vsa celjska slovenska družba. Pevci Celjskega pevskega in Slov. del. podpornega društva so pod vodstvom g. pevovodja Juga doma in na pokopališču zapeli po eno ginljivo žalostinko. Sprevod je vodil opat g. Ogradi. Vrlemu mlademu možu, ki ga je zadela v najlepših letih smrt, bodi zemljica lahka! Sožalje celjskih slovenskih društev, meščanov in rodbin so dokazovali poleg mnogobrojne udeležbe na pogrebu tudi mnogi krasni venci.

d Plesne vaje v Sokolskem domu v Gaberju so v najboljšem teku in njih obisk je vedno obilnejši, kar kaže veliko zanimanje za nje. Ker se prične jutri v četrtek ob 8. uri zvečer že s četvorko, opozarjamo, da se oni, ki se pozneje prijavijo, sploh ne morejo sprejeti, ker bi samo motili red in napredek. Vaje se vrše vsak torek in četrtek točno od 8. do 10. ure zvečer.

z Novega davčnega oskrbnika za Laški trg, Mastena, ki je prestavljen tje iz Slov. Bistrice, tako-le opisuje

„Marb. Zeit.“ v dopisu o njegovi odhodnici: „Z odhodom Mastena nastane v naših vrstah velika vrzel. Četudi ni stal kot vojskovodja na bojnem polju (!), se je izkazal vendar za hrabrega in pridnega vojaka, kadar je bilo treba boja proti sovražnim Slovincem“. — Laški Slovenci, sedaj veste, s kom boste imeli opraviti.

z Zahvala. Podpisani organizaciji je poslalo „Bralno društvo“ v Laškem trgu zavoj knjig, porabnih za ljudske knjižnice. Obenem so darovali knjige g. prof. Kosi, g. Bursik in „Celjska Čitalnica“. Vsem darovalcem se kar najiskreneje zahvaljujemo! Klub naprednih slov. akademikov v Celju.

d Domobranskim rezervnikom! Vsi leta 1910 k orožnim vajam obvezni domobranske pehote, izvzemši brambovski pešpolk št. 4. se bodo glasom odloka ces. kr. ministerstva za domobranstvo z dne 11. vinotoka 1909 št. 2947/II leta 1910 vršečih se orožnih vaj c. kr. deželne brambe od srede junija do srede julija (1. doba) in od srede avgusta do srede septembra (2. doba) poklicali k orožnim vajam. Prva doba se začne z 18. junijem. V 11. in 12. službenem letu stoječe neaktivno domobranksko moštvo se ne bode poklicalo k orožnim vajam, dočim se ne gre za poprejšnja dopolnila orožnih vaj. Vsak k orožnim vajam obvezni lahko naznani dobo, katerega mu je z ozirom na njegove pridobitne razmere najbolj prikladna. K orožni vaji obvezni ima naznaniti dobo na županstvu bivališča najpozneje do konca grudnat. l.

z Vinorejski tečaj za učiteljstvo se vrši na dež. vinorejski šoli v Mariboru od 7. do 18. marca in od 13. do 18. junija 1910. Tečaja se more vsakokrat udeležiti 20 slušateljev.

z Pirstinger predava dne 19. dec. v nekem klerikalnem izobraž. društvu poleg Maribora. Sedaj je človeku jasno, zakaj se klerikalci niso branili njegovemu imenovanju!

v Iz železniške službe. Na novo so sprejeti železniški aspiranti pri Južni železnici Rihard Slama na postajo Rimske toplice, Ciril Vrančič v Brežice in Ivan Zorko na Videm. — Prestavljen je prov. asistent Franc Hojs iz Toblach v Zg. Dravograd, pristav Hubert Kaušek iz Laškega trga v Mürzzuschlag, asist. Franc Gregorin iz Divače v Gorico, prov. asist. Viktor Hren iz Brikna v Divačo, asist. Rudolf Fister iz Zidanega mosta v Brežice, asist. A. Šerko iz Brežic v Zidani most in aspirant Jože Valenčič iz Zagorja v Rače.

v Trgovska zadruga v Slov. Bistrici je prepovedala svojim članom dajati božična in novoletna darila. Dovoljeno je le deliti reklamne koledarje.

v Zaprtil so v Ptuj kmetico Gabrovec iz Zg. Hajdine, ker je hotela izdati ponarejen kovani denar. Izgovarjala se je, da ga je dobila od nekega trgovca z jajci in perutnino v mariborskem okraju.

v Štajerski deželni zbor, ki se snide po Božiču, bode imel odobriti samo začasni proračun na pol leta, nadalje bode razpravljajal o davku na pivo in o dokladah k osebnodohodninskemu davku.

v Demonstracijsko zborovanje proti draginji živil je sklicalo uradniško gospodarsko društvo v Gradcu 17. dec. v Štefanijine dvorane.

v Smolo je imel. Minulo nedeljo je ukradel breždelni mlinarski pomočnik Strasser pri Strašilu v Ptuj več perila in ga je hotel na Bregu v podružnici prodati. Tam so pa perilo spoznali in tička dali zapreti.

v Iz Maribora. Za družbo sv. Cirila in Metoda so darovali 6 K kot Miklavžev dar „trije dijaki.“ Prisrčna hvala našim mladim narodnjakom ki so v tako skromnih razmerah ne zabije svoje narodne dolžnosti!

v Iz Trbovelj. V Trbovljah se je naselil nov občinski zdravnik gosp. dr. B. Žižek. Stanuje pri Goropevškem. Kakor znano, je g. dr. Žižek skozinzkot naroden mož in izboren zdravnik za notranje bolezni, kakor tudi posebni mojster v zobozdravilstvu. Občinskemu odboru se imamo za marsikaj zahvaliti v tem kratkem času njegovega delovanja posebna hvala pa mu gre ravno v tem oziru, da nam je preskrbel dobrega zdravnika, moža domače korenine, kise bode lahko z našim ljudstvom spora-zumel.

o II. slovenski kmetijski knjigovodski tečaj v Središču 19., 20. in 21. t. m. priredi g. Franjo Stajko iz Ljutomera. V nedeljo 19. pop. ob 3. uri predava o kmetijskem knjigovodstvu v obče, 20. in 21. se vrše praktični zapiski najrazličnejših gospodarskih sprememb za eno gospodarsko leto, obračun čistega dohodka, proračun gospodarja in napoved osebno-dohodninskega davka. Število udeležencev je omejeno na 30; potrebno se je najhitreje javiti g. Franjo Kočevanju v Središču, kateri preskrbi tudi prostor. Za ta velevažen gospodarski tečaj se pobrigajte posebno Središčani in okoličani. Javite se kmetje, kmetski sinovi in kmetske hčere.

v Od Sv. Miklavža pri Ormožu. Tukaj se je čutil v pondeljek zjutraj — 3 minute pred pol dve — potres. Razločevali so se trije drug drugemu sledeči sunki.

v Od Sv. Miklavža pri Ormožu. Tukajšnjemu kmetu V. Z. so tatje ukradli kravo in telco. Sleda ni nikakega. — Ker se pri nas tatvine pogosto ponavljajo, bi pač bil zelo potrebna orožniška postaja. Prošenj za ustanovitev je že bilo mnogo, a vse brez uspeha.

v Planinski ples. Slovensko planinsko društvo, ki je prišlo vsled porušnja starega Aljažvega doma in vsled nujnih novih stavb, ki jih mora izvršiti (na pr. novo kočjo na vrhu Črne Prsti) v težek gmoten položaj je vsled tega sklenilo, v korist svojih planinskih naprav prirediti v bodočem predpustu svoj 5. Planinski Ples. Ta predpustna veselica se bo vršila v Ljubljani dne 2. februarja 1910, to je na večer pred Svečnico; slavna društva naj se blagovolijo ob svojih prireditvah na to ozirati. Ples bode združen, kakor doslej, s pravo neprisiljeno planinsko veselico, ki naj tudi to pot postane zbirališče vseh prijateljev slovenskega planinstva.

v Iz Gradea. Imamo že precej dobro izurjene tamburaše, toda instrumenti so precej obrabljeni, ker je društvo že stare kupilo. Primanjkuje nam pa denarnih sredstev, da bi si vsaj nekaj instrumentov kupili. Obračamo se s prošnjo na naše požrtvovalne rodoljube, da bi nas podpirali v tem času, ker se imamo veliko boriti za obstanek v „najbolj nemškem“ Gradcu. Darovi se naj pošiljajo pod naslovom „Slovensko podpor. in izobr. društvo Domovina“, Stigergasse št. 2/1. Gradec. Prosimo druge liste za ponatis.

Po svetu.

o Nenavaden avanzma. Infanterist Storch, o katerem smo poročali, da ga je pri Göttingenu zrakoplov „Segler“ dvignil v zrak in ga v vrhvi zapletenega nesel 400 metrov visoko, je imenovan za „fajtarja“, ker se je tako hrabro obnašal.

o Polovico mirovne nagrade je naklonil belgijski državni minister Bernaet medparlamentarni konferenci miru.

o Bülov pri papežu. Papež je sprejel kneza in kneginjo Bülow. Avdijenca se je vršila v celem vatikanskem sijaju.

a Zastrupljenje v blaznici blizu Hamburga še ni razjašnjeno, ker še razne preiskave niso dovršene.

o Vihar v Severni Ameriki. Kakor poročajo listi iz Amerike, je ponesrečilo za zadnjih viharjev 59 ljudi, ne všteti žrtve na potopljenih ladjah.

o Pogrešani ribiški čolni. Onih 11 ribiških čolnov, o katerih že od 3. decembra ni ne duha ne sluha, je najbrž v Severnem morju utonilo z vsemi sto ribiči vred.

o Če je človek pozabljen. Neki berlinski odvetnik je hotel iti k obravnavi in v to svrhu se je peljal s fija-kerjem. Ko je izstopil, je pozabil v vozu ročno torbico in v njej 24.000 kron. Dasi je razpisana lepa nagrada, se še do danes ni oglasil ne voznik ne najditelj.

a 21 oseb je utonilo v Minsku, ker se je utrgala vrh na brodu čez reko. Čoln se je obrnil in od 26 oseb, ki so bile v njem, se je rešilo samo 5.

a Nove prometne zveze. Med Italijo in Francijo se bode vršila konferenca, ki bi imela roditi sklep, da se izboljša železniški promet med tema dvema državama. Sklenili bodo najbrže prodreti Mont Blanc ali pa veliki Sankt Bernhard.

o Katastrofa na dnu morja. — Te dni se je zgodila na dnu morja kakih 500 metrov od Graniti pri Napolju velika nesreča. Več delavcev je opravljalo na dnu morja v takozvanem grezlinem zvonu neko delo. Neprizadovoljeno se pa veriga utrga in zvona ni bilo mogoče potegniti na ladjo in tudi zraka delavci niso imeli. Štiri delavce so potegnili mrtve iz morja, nekaj je na pol mrtvih in sluti se, da jih je še sedem mrtvih v morju.

o Zanimiva zakonska pravda. V Grenoblu se je začela zanimiva pravda, ki bi naj povzročila ločitev zakona mladega francoskega vojvode de la Falle de Rochamoure. Ta se je po grško-katoliškem obredu oženil z mlado Mariko Karousos, hčerjo atenskega odvetnika, nakar ga je pa njegov oče razdedinil. Sin si je na to premislil in je zapustil svojo mlado ženo, od katere bi se sedaj rad ločil, da bi dobil očetovo premoženje. Ker je šla prošnja na papeža, je ta grozil z izobčenjem, ker zakon je kanonsko pravilno sklenjen. Francozko sodišče bo pa zakon gotovo razdrlo — ker ni civilno potrjen.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

Nadaljevanje obstrukcije.

z Dunaj, 15. dec. Iz parlamentarnih krogov se sliši, da je sklenila danes parlamentarna komisija Slovanske jednote z 10 proti 6 glasom nadaljevanje obstrukcije. Češki agrarci so vložili že veliko število nujnih predlogov.

Državni zbor.

z Dunaj, 15. dec. Petrušević (Malorus) nujni predlog o odpravi telesne kazni (Prügelpatent) je bil odklonjen. Na to je prišel k razpravi nujni predlog češkega agrarca Kotlafa o ustanovitvi češke živinozdravniške visoke šole v Pragi.

Slovanski časnikarski shod.

z Praga, 15. dec. Po „Denovem“ poročilu je konečno določeno, da se vrši prihodnji vseslovanski časnikarski shod v Sofiji in sicer meseca julija.

Sestanek med Viljemom in Fallieresom.

z Berlin, 15. dec. „Tag“ govori o mogočem sestanku med nemškim cesarjem Viljemom in predsednikom francoske republike Fallieresom pri otvoritvi oceanografičnega zavoda v Monakovem in pripominja, da, ako se bode uvidelo korist tacega sestanka, se vsekakor ne bode vršil v kaki dvorani z ogledali.

Uraden ruski dementi.

o Petrograd, 15. dec. Petrograjska brzojavna agentura razpošilja sledeči uradni komunike: V zadnjem času se širijo po časopisju vznemirljive vesti o bližnjem konfliktu med Rusijo in Japonskim na daljnem vzhodu. Te vesti

vzbujajo zlasti v naših azijskih obmejnih pokrajinah veliko razburjenje, zato je cesarska ruska vlada primorana izjaviti, da so poročila o kakih homatijah med Rusijo in Japonskim docela neutemeljena.

Bolezen belgijskega kralja Leopolda.

o Bruselj, 15. dec. Iz zanesljivega vira izvem, da je bila prva operacija kralja Leopolda le delna in da se še bode izvršila jedna.

Proces proti Friedjungu.

o Dunaj, 15. dec. V začetku obravnave je prečital predsednik dopis dvornega svetnika Jagiča, kateri prosi sodni dvor, naj se ga zaradi bolehnosti ne kliče kot izvedenca za srbski jezik. Nato se je zaslišalo nekoliko prič.

Martin Kolšek

čevljar v Celju

v novi posojilnični hiši na Ringu se priporoča slav. občinstvu in častiti duhovščini za izdelovanje vseh vrst najmodernejših obuval. — Naročila po meri in popravila se okusno, točno in solidno izvršujejo v lastni delavnici.

Sprejme več dobrih in zanesljivih čevl. pomočnikov in učenca.

R. Diehl

žganjarna, Celje

priporoča svojo veliko zalogo doma žgane slivovke, tropinovca brinovca, vinskega žganja in domačega konjaka.

25 2-93

IZNAJDBA

Pozor, slovenski podjetniki

Izumil sem peč za kuhanje apna, katera prekaša vse dozda obstoječe peči, ker se sploh v Avstro-Ogrski nobena tega sistema ne nahaja. — Kurjave treba $\frac{2}{3}$ manj kakor pri takozvanih plavžih (Ringoffen), gori neprenehoma in je veliko ceneja kakor sedajne. — Iščem podjetnike, ker sam nimam kapitala; želim pa, da bi slovenski podjetniki izkoristili priliko napredka, ker drugače sem primoran svojo iznajdbo oddati tujcu. — Naslov se izve v upravnistvu „Nar. Dnevnika“.

Ženitna ponudba.

Slovenec, 30 let star, mašinst v stalni službi in z lepim imetkom, želi znanja s poštenim slovenskim dekletom v starosti 20—25 let, ki je varčna, izurjena v vseh domačih gospodarskih delih in zna nekoliko nemški. Par tisoč dote je potrebno. Ponudbe pod naslovom: „Sokol“, poste restante Steckborn am Bodensee Švica (Schweiz). Pisma se naj frankirajo s 25 vin. 602 3-2

Toifl-ov
Talanda
Ceylon
čaj.

Za božični nakup

priporoča

Zvezna trgovina v Celju trgovcem po deželi

bogato zalogo svilnatga papirja vseh vrst barv,

barvani jedno- in dvostranski papir,

peresa za rože, cvetje,

zlati in srebrni papir.

Jaslice in jaslične podobe, navadne in prešane v poli ter pitlički.

Laneta, šumeče zlato, zlata pena,

Božični okraski v kartonih sortirani od kron 2.—, 3.—, 4.— in naprej.

Božične razglednice

najnovejše, sortirane, sortimenti po 100 komadov. — Zahtevajte vzorce v

Zvezni trgovini v Celju.

Službo išče

16 leten, pošten mladenič, ubogih staršev, ki je z odliko dovršil 3 razredno meščansko šolo. — Vstopiti želi kot **začetnik** v kako pisarno ali dobiti kako drugo primerno mesto takoj ali ob Novem letu. Ponudbe **J. M. 23** poste restante Radinci, Štajersko.

Darujte za Nar. sklad!

„Delniška družba“

zdrženih pivovaren Žalec in Laški trg v Ljubljani sprejme

knjigovodja

izurjenega v pivovarniškem ali sličnem poslovanju. Mesto se ima nastopiti kar najhitreje. Plača po dogovoru. Prošnje je vložiti pri ravnateljstvu pivovarne v Laškem trgu.

Trgovski pomočnik

mešane stroke, se sprejme za prvo moč. — Ponudbe naj se pošljajo na **Jakoba Dereani** v Žužemberku, Kranjsko. 603 5-2

Steckenpferd-

101 40-40

lilijno mlečno milo

najmileje kožno milo kakor tudi proti solnim pegam!

— Dobiva se povsod! —

Postne hran. račun št. 54.366.
— Telefon št. 48. —

„LASTNI DOM“

Pisarna je v Celju, Rotovške ulice št. 12

Uradije se vsak dan razun nedelj in praznikov od 8.—12. ure
*** dopoldne. ***

Najboljša prilika za sigurno štedenje je plodonosno nalaganje gotovine pri denarnih zavodih, ki nudijo najugodnejše pogoje.

registrovana kreditna in stavbena zadruga z omejeno zavezo v Gaberju pri Celju

sprejema hranilne vloge od vsakega, je član zadruge ali ne, na tekoči račun ali na hranilne (vložne) knjižice in jih obrestuje letno po

Hranilne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov. denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. — Rentni davek plačuje zadruga in ga ne odtegne vlagateljem, tako da dobijo na leto celih 5 K od naloženih 100 K. — Posojila daje proti 6% obrestovanju na osebni kredit, proti zastavljenju vrednot, dragocenosti ali nepremičnin na menice ali dolžna pisma. — Odplačuje se na račun glavnic in obresti v mesečnih ali v posebej dogovorjenih četrt — oziroma polletnih obrokih. ****

pet od sto (5%)

Edino narodno kamnoseško podjetje v Celju.

Prva južnoštajerska kamnoseška

industrijska družba.

Brzjavi: „Kamnoseška industrijska družba Celje“.

Stavbena in umetna kamnoseška obrt s strojnim obratom. ***

Izvrševanje vseh stavbenih del: kakor stopnic, fasad, podbojev, pomolov, nastavkov itd. iz različnih kamnov in cementa. ***

Specijalna delavnica in podobarski atelje za umetna cerkvena dela kakor: altarjev, obhajilnih miz, prižnic, kropilnih in krstnih kamnov itd. ***

Brušenje, puliranje in struganje kamena s stroji.

Mnogoštevilna zaloga nagrobnih spomenikov iz različnih marmornih vrst granitov in sijentov po raznovrstnih narisih in nizkih cenah.

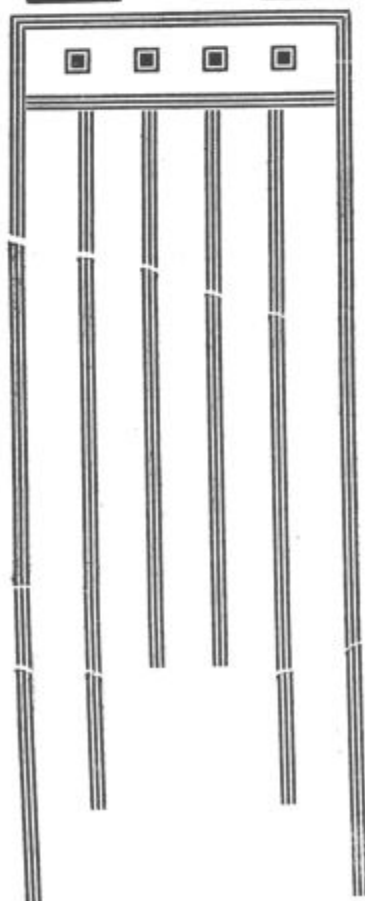
Naprava zidanih ali betonskih rodbinskih grobišč (rakev). ***

Tlakovanje cerkva, dvoran in hodnikov s samotnim ali cementnim tlakom. ***

Izdelovanje pohištvenih plošč iz različnih najbolj idočih marmornih vrst v vseh oblikah.

Popravljanje spomenikov, ude- *** laganje napisov v iste. ***

Najboljši nakupovalni vir za božična in novoletna darila je Zvezna trgovina v Celju

ki prodaja po vseh mogočih cenah: albume, okvirje za slike, pisalne garniture, slikarske potrebščine, spominske knjige, albume za znamke in razglednice, kasete s pisemskim papirjem, notice za dame, šolske in tržne torbice, senčnike, krayone, Penkala-svinčnike, žgalne priprave in aparate za žganje slik in metalne plastike, tarso, rezljanje in batike, domače tiskarne, knjige s slikami za otroke, odtisne podobice v zvezkih, moderne skladne koledarje, moderne stenske slike itd.

Zahtevajte takoj naš seznamek modernega stenskega okrasja, v katerem boste našli marsikaj pripravnega!